

Фронтові дороги подружжя Ткаченків

Ангеліна Ткаченко знає про війну не з розповідей, бо сама була на фронті, звідки з колегами-медиками забирала поранених, вивозила їх у тил до госпіталі. Серед тих, хто мужньо боронив країну на передовій, був і її майбутній чоловік Василь. Дівчина з російської глибинки та хлопець з Чернігівщини зустріли одне одного 9 травня 1945 року на святкуванні Дня Перемоги в Сарнах. Півстоліття прожило подружжя в злагоді та любові, а десять років тому Василя Івановича не стало. Різними й важкими дорогами йшли вони назустріч перемозі, власному щастю. У душі й пам'яті жінки живуть спогади про ті далекі вогненні роки війни.

Господиня зустріла привітною посмішкою, запросила в дім. У будинку одразу потрапили на очі фотографії Ангеліни Данилівни з чоловіком, дітей, онуків. Найменшому з них – лише два місяці. Народилася Ангеліна в далекій Росії, на Уралі, навчалася в залізничному технікумі м. Нижній Тагіл. Коли розпочалася війна, дівчині було лише 19 років. Тоді ж стала провідником військового санітарного потягу, який перевозив поранених з фронту в лікарні у глибокий тил. Їх доставляли в різні міста, часто за тисячі кілометрів від передової. Поранених у вагоні доглядала молода дівчина:

перев'язувала їм рани, дбала про харчування.

Скільки часу минуло, але ніяк не може забути солдата, який втратив обидві ноги по коліна та повністю руки. Ангеліна Данилівна згадує, що він не хотів відсилати листа рідним – волів бути для них мертвим, бо соромився свого каліцтва. Мимоволі в жінки на очах бринить сльоза, яку вона вправно ховає. Як і інші провідниці, писала листи додому рідним від солдатів, які втратили руки. Розповідає, як важко було нагодувати повний вагон людей. Заздалегідь знала, коли буде довга зупинка, щоб піти у вагон-кухню за їжею для поранених. Юній медсестрі доводилось ходити туди й назад декілька разів. Щоб напоїти всіх чаєм, приносила його відром.

На санітарному поїзді потрапила й у звільнений від фашистської блокади Ленінград, прийняла сотні поранених, яких треба було перев'язати, обігріти, нагодувати, завести в госпіталь аж у Читу. Дорога тривала 32 дні... Моторошно згадувати ветерану, як вмирили люди в місті на

Неві, скільки калік і хворих вивозили в тил.

Того ж року поїзд, укомплектований спеціалістами-залізничниками, прибув у

Сарни. Довелось чекати декілька днів у Страшеві, поки відремонтують зруйновані бомбами колії. Ангеліна Данилівна працювала тоді старшим кондуктором. Пам'ятає, як фашисти з літаків скидали листівки з попередженням цивільному населенню про бомбардування залізнично-

го вузла. Однак у звільненому місті відновили всі підрозділи колійного господарства, через Сарни йшли ешелони з військами, технікою на захід. І День Перемоги зустріла дівчина тут. На вулиці Широкій відбувся парад, раділи всі. Кінець війни став для Ангеліни початком сімейного життя: на святі зустріла та покохала Василя з села Бреч, що на Чернігівщині. Він потрапив на фронт з Магітогорська, де служив в армії з 1940 року. А в 1933-у померли від голоду його батько Іван, 6-річний брат Олексій і 3-річна сестра Віра.

Полк Василя Ткаченка визволяв Донбас, Харків, Дніпропетровськ. У важкому бою за Артемівськ солдат отримав поранення в голову. Після лікування – знову в стрій. Закінчилася війна для нього в Сарнах, це місто стало йому рідним. Ангеліна Данилівна гордиться тим, що в тяжку для Батьківщини годину вона та її чоловік виконали свій патріотичний обов'язок з честю, гідно пройшовши вогненними дорогами до Перемоги.

Ірина СМІК,
студентка IV курсу МЕГУ.
Фото Василя СОСЮКА.